

ROMANULU.

LUMINEZA-TE ȘI VEI FI.

Abonamentul în Bucuresci, Pasagi-Romanu No. 48. — În districte la Corespunzătorul țării și prin Postul. — La Paris, la D. Hallegrain, rue de l'ancienne Comedie, Nr. 5. — Administratoarele țării D. Gr. Serarie, ANUNCIURILE. linia de 80 litere — 1 — lei. Inserțiuni și reclame, linia 3 — „

Redacțiunea, Strada Fortunei (Carmata) No. 15. — Articolele trãşise și nepublicate se voru arde. — Gerante respunzătorii ANGHELU IONESCU.

ALECSANDRU ION I.

Cu mila lui Dumnezeu și voința Națională, Domnii Principatelor-Unite Române.

La toți de față și viitorii sănătate:

Asupra propunerii consiliului nostru de ministri am decretat și decretăm: Art. 1. Cap. 2 din partea 2 a legii presei din 1 Aprilie 1862 rămâne suspendată până la o nouă dispozițiune.

Art. 2. În acest interval presa periodică se pune sub regimul statornicității prin domnesca ordonanță din 2 Octombrie 1859 și publicată în Monitorul țerei românești din 4 Octombrie 1859 No. 120. Prin această autorii, redactorii, geranții și tipografil nu se scutesc, în privința delictelor de presă, de urmărirea și penalitatea prevedută prin legea din 1 Aprilie 1862.

Art. 3. Nici un afiș, nici o foie volantă, nici o broșură nu se va putea pune în circulațiune fără autorizațiunea în Bucuresci a ministrului de interne, și în provinciile a prefecturilor de județe.

Art. 4. Ministrul nostru secretar de stat la departamentul de interne, este însărcinat cu executarea acestui decret.

Dat în Bucuresci la 2 Maiu, 1864.

ALECSANDRU IOAN.

(Contra-semnat) Cogălnicianu, Băldănescu, Bolintineanu, Orbescu și generalul Manu.

CĂTRE CITITORII ȚIARIULUI „ROMANULU.”

Camille Desmoulin scria în timpul terorii: „Nu se scrie contra celor ce potu proscie.” Camille Desmoulin a fost cel d'antău care a proclamat revoluțiunea de la 1789; cel d'antău care sa urcat p' un banc, în grădina palatului regale, a vorbit, a lătat apoi un frunză din copaci și a pus-o ca cocardă, și d'aci, toți luară câte un frunză, plecară și principiile de la 1789 se proclamară. Camille Desmoulin nu govăi unu singur minut în viața lui, susținu principiile libertății contra tuturor, și d'acea-a și muri pe eșafodul ucis d'acei cari restorneră cu densul tirania și apoi deveniseră ei înșiși ucidătorii libertății.

Camille Desmoulin, dar, n'a disu, că „nu se scrie în contra celor ce potu proscie” ca se exprime un simțiment de frică, „ci pentru a areta că nu mai era libertate d'a scrie.”

Și noi avem datoria a face cunoscut publicului că ordonanțele cele date asupra Presei nu ne mai lasă puțință d'a scrie.

Dupe cum se vedu prin decretul publicat mai sus, Presa este acum supu legea de Pressă, în cea-a ce privește represiunea, restrângerea, amendile și închisorile; este supu Ordonanța, care dă dreptu ministrului a nu mai da judecătii unu țiaru ci al suspende pentru unu timp mărginit și chiaru pentru totu deana; și este și supu censură în cea-a ce privește broșurile, căci țice curat că „nu se pte pune în circulațiune fără prealabila autorisare a ministrului, se u a prefectului.”

Prin urmare, cându nu numai d'areș în judecată, ci chiaru suprimarea unu țiaru, stă la voința ministrului, și cându cadă țice decretul, supu lovire, și autorii, și redactorii, și geranții, și tipografil nu mai este cu puțință a se mai scrie unu singur cuvânt, căci, afară din a aproba, nu mai pte și cine-va ce frase, ce cu-

vântu chiaru nu va pte fi lovit și aduce suprimarea țiarului.

Și cătu pentru cea-a ce privește acestu țiaru, pozițiunea lui devenind și mai critică, căci elu este u proprietate comună, ce suntem datorii a o păstra ne atinsă, celu pucinu pe cătu depinde de noi, este învederat că nu mai putem scrie nici unu cuvânt, și facem cunoscut că Redacțiunea, acestei foie se va mărgini de astă-și înainte numai în scirile din afară ș'aprețuirile lor, și n studie generale de istorie, de morale și alte asemenea.

Celu dupe urmă articlu politic.

Neputându critica nici unu act ce ne ar păre greșit nu ne iertă demnitatea și onora, nici d'a aproba și lauda ce ne ar părea bun.

Ordonanța asupra presei între delictele ce are că potu fi lovite de ministru, țice:

„(7). De a provoca la nesupunere către lege, se u la restornera așieșmentului fundamentale alu țerei și alu principiului proprietății.

„(8). De a zădări la ură și disprețu asupra guvernului. Printrăcestă restringere nu va fi poprită, o discuțiune, în cercul cuvinșel, a actelor guvernului.”

Noulu Statutu ru va fi u lege, și mai puțin încă așieșmentului fundamentale alu țerei, de cătu la 10 Maiu, cându va fi votat de către cei chiamați a-lu vota; prin urmare desbătându-lu nu putem fi cătu de puțin acușat că am combătutu așieșmentului fundamentale alu țerei, se u măcar u lege. Este ce-va încă și mai multu care ne permite a desbate acestu proiectu de constituțiune.

Elu este supus aprobării se u desaprobarii publicului, prin inscriși pe față, scriind d'a, se u n u. Deci, dacă suntem îndatorat a dechiara inscriși opiniunea noastră pentru, se u contra, este învederat că putem, și încă că suntem datorii se debatem acestu proiectu de Statutu, se spunem și-a care pentru ce ordem că trebue se-lu primim se u se-lu respingem.

Acestă datoriă, dar, vomu împliniu-o astăzi conformându-ne, chiaru pentru unu proiectu care nu este încă u lege, în toate prescrierile articlu alu optulea alu ordonanței. Mergem și mai departe, căci dechiaramu că chiaru p'acestu teram vorbim pentru cea dupe urmă dată, este celu dupe urmă articlu de politică a țilei ce publicăm; ș'apoi, și chiaru în acesta nu numai că vomu desbate în cercul cuvinșel actele guvernului, dar încă ș'asia, vomu desbate numai căte-va articlu din constituțiunea ce o spune inșuși guvernulu aprobării națiunii; și mai mult încă și de cătu atăt, căci ne vomu apțina chiaru d'a discuta actele guvernului, chiaru d'a desbate unu proiectu de constituțiune ce nu numai nu este u lege daru pentru care se cere opiniunea tuturor, aprobarea se u respingerea lui, și ne vomu mărgini în căte-va observării, se u mai bine întrebării ce vomu supune aprețuirii celor chiamați a aproba ș'a desaproba.

Aceste țice, se începem p'rid a ne întreba decă, dupe circularia domnului ministrului interne, este permis se u a vota contra proiectulu de Constituțiune propus aprobării se u desaprobarii tuturor sătănilor virstnici, și orașianilor, înșu numai a celor cari plătesc u contribuțiune de 110 lei. se u au u patentă d'a cincea clasă, și cari încă u apucată se u trecu în listele dresate dupe legea comunale, și numai ca alegători pentru membrii comunelor. Dacă acestu proiectu este supus aprobării se u desaprobarii publicului, n'ar fi fost u în favorea proiectulu se se pte întruni cetățianii spre a desbate între densi și a se lumina? Spre exemplu: noi avem ore care observări a face acelu proiectu de constituțiune; decă daru fi u întruni amu spune cetățianilor acele observări, mai mulți ni le aru combata, și cu temeiuri mari negreșit, căci dreptatea o se să de sicuru cu proiectulu de constituțiune făcutu de guvern, ș'atunci ne amu lumina și noi ș'amu vota cu toți pentru acestu liberală și bine făcătoria constituțiune. Inse, nu numai că nu s'a publicat până acum voia d'a ne intruni, d'a desbate proiectulu ce suntem chiamați alu aproba se u al respinge daru, vedem u circulară către dd. Prefecți în care se țice:

„Veți priveghia la strieta pășire a celor coprinse în aceste decret și circulari. Veți cere adeseuă inscriși a tuturor funcționarilor publici în favorea marei mesuri luate de guvern.

Veți suspenda ori ce funcționar de ordinul administrativ care nu va da acestă adeseuă, și totu concursulu ce sunteți în dreptu a reclama de la elu. În privința funcționarilor atamași de alte ministrii, și cari s'ar u areta împotrivorii lu dispozițiunile guvernului, și veți raporta cu grabire prin telegrafu.

„Veți, așia, ori ce individ u veți afla în județulu, și ce cercându de a turbura liniștea publică.

„Me regăsim, d. prefectu pe totu riva și devotamentulu d-vostre. Precum ve lasă totu libertatea în întrebuințarea mesurilor spre apărarea și menșierea ordinii publice în județulu d-vostă, totu asemenea ve faci personalu respunzătoru pentru ori ce nelinise și tulburare. Spre stavilarea lor, autoritățile militare și judiciare sunt ordonate a ve da totu concursulu.

„În fie care ție, pînă la alu doilea ordinu, imi veți trimite prin telegrafu raportu despre starea județulu d-vostre.”

Dacă ar fi intruniri s'ar găsi mulți cari ne aru explica cum, cându se chiamă cetățianii a manifesta liberu opiniunea lor asupra unei Constituțiuni ce nu este încă de cătu unu proiectu, cetățianii funcționari se u săliți se-lu primescă se u se demisione? ș'atunci amu înșele și noi și mulți alți pte, cari sunt ca și noi în ne domiră. Noi, scim că în Franța nu numai funcționarii daru chiaru soldații au fost liberi se voteze pentru se u contra constituțiunii propuse la 2 Decembrie aprobării se u desaprobarii națiunii; cumu se face daru că la noi se s'ar te că numai guvernulu n'are, cumu negreșit au toți românii, deplina credință că Statutu, Constituțiunea cea nouă, o se u săliți mai în unanimitate de către toți sătăni, căci ei numai voteză toți, și de către mai toți orașianii ce sunt chiamați a scrie ș'a superie pe unu registru adeseuă se u primirea lor? Și fiindu că pe d'ua parte guvernulu nu pte ave cea mai mică îndoielă despre acesta, și pe d'alta fiindu că și funcționarii sunt cetățianii liberi, nu l'ateșim pentru ce și se u săliți a opta din înainte între funcțiune și votulu lor.

Nu țicem unu singur cuvântu contra rivei, a zelului, ce cere guvernulu de la d. Administratori; acestea sunt csebre de aprețiri în care nu intrăm, mai cu sémă că s'a disu d'ajuns în totu luna, și pentru și contra zelului; daru exprimem simpla noastră opiniune căru fi fost mai bine pentru toți dacă cuvintele: „Veți areta ori ce individ u veți afla în județulu dumnăvostă, CERCANDU ș'a turbura liniștea publică,” ar fi fost mai bine explicate. Ori ciza vede, credem, cumu aceste cuvinte venind dupe acelea prin care se îndatoră toți funcționarii a opta între funcțiune și aprobarea unu proiectu de constituțiune, și urmate de ordinul de riva, de arestări, etc, etc, potu aduce felurite temeri cetățianilor și mai cu sémă acca-a care, de și noi recunostem astă ție că nu pte fi adevărată, daru inse nu putem se u recunostem d' ea vine firesc omulu, că adică ori cine s'ar cerpa se exprime opiniunea se u Constituțiunea sea nu-i convine în toate dispozițiunile sale, a-cela aru fi duchiariat îndată și cu revnă că CEARCA a turbura ordinea publică, arestat, etc, etc. Ș'adogăim încă că unu potu țice că noi românii nu prea avem curajulu politicu d'a scrie și superie unu NU, și cu atăt mai puțin cându se vorbesce de răvnă și de arestări; și pe lângă acesta, adogăim încă că registrele fiind cerțate și votulu proclamat de către u comisiune numită totu de guvern, erū nu alăsa cu votu secretu de către alegători, se va vedea ce temei avem cându țicem d'aceste potu da nascere la temeri și bănueli ce nu sunt favorabil libertății de opiniune, ce negreșit, de sicuru, guvernulu cere a se lăsa cetățianilor spre a se pronunția pentru proiectulu se u de constituțiune. Spre acruță daru acestă mare operă a guvernului de asemenea ne dă daru vătămătorie bănuiele, otărirăm a face sacrificiulu d'a scrie acestu dupe urmă articlu politicu. Udată inse ce suntem u acestu teram, nu putem se u supunem și publiculu ore-care nedomiriri ale noastre asupra noiei constituțiunii.

Guvernulu nu vicesc se impue națiunii a-cetă constituțiune, căci d'ar fi voit ș'asia ar fi decretatu-o în locu d'a chiama pe cetățianii se voteze pentru se u contra ei. Supunudu o aprobării poporulu, guvernulu a voit ca constituțiunea acestă, care va fi pactulu nostru fundamentale, și încă unu pactu neschimbatu, vecinicu, precum vomu vedé îndată, se aiba u mare tără adică aprobarea liberă a națiunii. Deci, dacă nimine n'ar combata o cătu de puțin, acca-a probare nu s'ar dovedi, ci din contra bănuiele că n'a fost nimine liberu a o critica, chiaru cându ea nu era de cătu unu simplu proiectu,

ar slăbio. Se facem daru și publiculu și guvernulu acestu serviciu, se vorbim puțin în contra acestu proiectu pentru ca astu-fel se u scutitu chiaru de calomnie și se remăe vecinica noastră constituțiune.

Articlu 2 țice. „Puterea LEGIUITOARĂ se exercită colectiv de Domn, de Adunarea ponderatrice (??) (senat) și de Adunarea electivă.” „Articlu 3. DOMNUL are SINGURU inițiativa legilor; ELU le pregătesce, cu concursulu CONSILIULUI DE STATU, și le supune etc, etc.”

În Convențiune articlu 14 care este corespunzătoru cu acesta țice că „Domnulu guvernă, (erū nu administrează) cu concursulu ministrilor.” Se țice apoi că sancționează și promulgă legile, și PREGĂTESCE legile; (de interese speciale), inse toate aceste și altele „cu concursulu ministrilor.”

În Convențiune corpu ponderatoru, comisiunea Centrală are dreptulu de INIȚIATIVĂ în privința facerii legilor. Totu acolo, acelu corpu are dreptulu „a areta, a semala Domnulu, a busurile ce ea ar crede urgente a se îndrepta.”

Totu în Convențiune se țice (art. 15) că „Ministrii sunt respunzătorii (naintea Adunării ș'a Domnului) de călcarea legii și mai cu sémă de ori ce răsăpire a banilor publici.”

Nu vomu vorbi aci nici că Domnulu numesc pe Președintele Adunării, nici că Domnulu face regulamentul Adunării, de și toți știu cătu de înșunate sunt aceste dou puncturi pentru libertatea și eficacitatea desbaterilor unei Adunări. Vomu întreba inse ce rol mai jecă Adunarea se u corpu ponderatoru? ce va folosi națiunii că pte intra totu în Adunare cându nu potu face cea mai mică lege, și cându nu potu cere cea mai mică socetă nimeni și despre, nimicu seriosu? Nu potu face nimicu, cu totulu nimicu, dupe opiniunea noastră, fiindu că numai Domnulu are inițiativa legilor. Daru ni se va țice, ori ce lege voru voi, voru crede că este bună, neaparată pentru națiune ș'o cetră? Daru de la cine? De la Ministrul. Daru ei nu potu ș'o dea, fiindu că art. 3, spune curat că „Domnulu are SINGURU inițiativa legilor.” Cumu daru Adunarea va cere de la Domn? Și cumu mai tu sémă va cere cându ea u are acestu dreptu, dupe Constituțiune și cându în acestu Statutu se u țice, ca în acela alu Franciei, că Domnulu este respunzătoru. Cumu se cetră, cându pactulu fundamentale nu-i dă dreptulu, și cându și regulamentul ce i se va da o va opri neaparat, și Președintele ce i se va da, va trage clopotelulu?

Cumu se cetră cându nu mai avem nici Ministrul respunzătoru? Așia, Ministrul nu mai sunt respunzătoru în nimicu, de nimicu, și către nimine. Și de la cine se cetră, cându, dupe articlu 5 alu Statutulu, Ministrul potu nici că se mai vie în cameră ci se trâmă numai unu membru, dou din consiliulu de stat, cari nu guvernă și prin urmare nu potu de cătu a da explicări despre legile ce sunt în desbateru?

Ce se face daru Adunarea, deputați cari represintă națiunea? Se refuse bugetulu? Daru nu, cându bieșii ministrul n'au nici u inițiativă, nici unu drept și nici u respundere? Ș'apoi ce se face acestu refusu cându art. 6 țice, curat și limpede:

„Decă bugetulu nu s'ar vota în timpul oportunu, puterea executivă va îndestula serviciile publice conformu ULTIMULUI BUGETU VOTATU.”

Acu este curat, „Ultimulu bugetu votat, erū nu cumu țice în art. 22 alu Convențiunii: „Bugetulu anulul precedinte.”

Nicu cumu țice art. 25 că: „nicu unu impozitu nu va putea fi pus sau luat de nu va fi fostu consimțitu de Adunare.” Acumu teoria emisă de unu că pte mergu 20 de ani, cu unu bugetu udatu votatu, devine dreptă și legală.

Adunarea daru nu pte cere nici u lege, nu pte pune în respundere pe nimine, și niminu nu-i pesă chiaru decă ea ar refuse bugetele în timpul de 20 de ani. N'avem nimicu a țice; de vreme ce așia se face negreșit că așia este bine; exprimăm numai: antău, mirarea noastră d'a vedé că fosta adunare privilegiată avea atăta mare putere și că vitoriei Adunării naționale și libetale nu i se dă, dupe noi cel puțin, nici cel mai micu dreptu de ore care valere, nici cea mai mică putere. Ea pte face cuvinte frumoșe asupra unu proiectu de lege, potu vorbi cătu va voi: — ba nu, nici acestă plăcere nu o va pte ave căci regulamentul iel i-lu impune guvernulu, și clopotelulu celu mare, adică președintele, ilu numesc totu guvernulu. — Este lucru frumos negreșit ș'avețu votulu universal, și mai frumos

cându aru fi tratat și orașele de versnice și li s'ar fi dat și loru acestu dreptu (1). Este frumosu că toți acum voru pte fi reprezentanți ai națiunii; daru ne pare reu că nu sunt întruniri libere spre a se desbate proiectulu de constituțiune ce se propune pentru ca se ne explice cine-va și nouă acolo, față cu cei cari au se voteze, pentru ce Camera Națională se n'abă, mai nici u putere, în comparațiune cu fosta Camera ce se țice legală, daru privilegiată și nici de cumu națională?

Dar nise va țice, avem corpu ponderatoru, adică Senatul. Mai antău că membrii acestuia sunt numiți erū nu aleși; alu doilea că nu sunt ca în Franța, numiți pe vieță, ca se pte fi independenți; dupe lege ei voru fi schimbați din dou în dou ani. Daru trecând și peste acestă considerare ce ne pare forte însemnată, se ne întrebam ce pte face Senatul?

Centrala avea inițiativa legilor. Senatul n'o are. Centrala putea „se semnale Domnitorulu” abuzurile ce-i voru păre urgente d'a se reformă; Senatul nu pte de cătu propune îmbunătățiri numai în ramurile administrațiunii. Centrala cându făcea u lege trebuia se o trâmă Adunării; Senatul nu numai nu pte face u lege daru chiaru propunerile de administrațiune ce aru face, legea cea nouă țice că „Domnulu le va pte recomanda Consiliulu de Statu.” Acestu „le va pte” este destul de limpede.

Uă singură excepțiune este în favorea Senatulu, căci numai elu acum are dreptulu d'a primi petițiunii. Decă cetățianii potu da petițiunii și cere cutare lege, cutare îmbunătățire. Inse Statulu țice că ele se potu discuta „dacă este trebuință.”

Prin urmare nici Senatul, nici Adunarea nu potu face nici u lege, căci n'au nici u inițiativă și nici potu cere ceva mai seriosu de la ministrul cari n'au nici u respundere.

Aceste numai ne am fi mulțumit se le spunem și se le desbateru într'u Adunare publică de cetățianii, nainte d'a procedu la votarea pe față și cu superiere pentru se u contra proiectulu de constituțiune ce se presupune; inse nu vedem p'ri acumu unu decretu care se permită asemenea întruniri, și prin urmare în lipsa acestor întruniri, supunem aceste observări la aprețuirea publicii ș'acestă, mai repeșit este ca se ne împlinim cea dupe urmă datoriă ca publicisti lăsându-a-poi națiunea ca în această deplină libertate se așicure gloriă libertate și avușă pentru toți.

Domnulu

Jalnică Maria Ioranu, ve face cunoscutu perderea fiului ei, Grigorie Ioranu, mortu de u dată, și fără nici u bôla în noștea de la 3 Maiu.

Îmormântarea se va face la cimitirulu Șerban-Vodă, (grădina Belu) unde se află transportulu trupulu, Marți 5 Maiu, pntu la 4 ore dupe amia-șu, unde ve roga a asista.

Atăt mama, Maria Ioranu, cătu și surorile și toate rudele repositulu Grigorie Ioranu, roga pe toți amicii soi, precum și po toți fostii se u colegii profesori și deputați de la Divanulu Ad-hoc, și studenți a considera acestă vestire ca unu biletu de invitare personale.

1) Se însemnă aci că dupe art. I alu legii electorali și dupe toate cele laite articule din această lege, cea-a ce se numesc alegători direcți în art. alu 3-lea, nu sunt cea-a ce se numesc în legea cea vechi alegători direcți. Cea-a ce prin art. 3 se numesc alegători direcți sunt numai eligibili, adică aceia dintre cari alegătorii primari potu numi delegați cari s'alagă de deputați. Ast-fel, dacă Bucuresci, dupe listele publicate, erū ave 6,000 alegători, nu voru fi, numindu-se cătu unu delegat la fie care sută de alegători, de cătu 60 delegați, căci aceștia sunt alegători direcți dupe legea guvernului, și cari întrunindu-se cu delegați trâmă de alegători districtului voru forma colegiulu electorale, pentru alegerea deputaților. Acesta se vede din toate articulele legii, se u este uă greșă de redacțiune, căci nicăre în lege nu se vorbesce de colegiele alegătorilor direcți. Se se studie și se va vedé lămuritu că nicăre nu se vorbesce că orașele au dreptu a vota de a dreptulu.

ALECSANDRU IOAN I.

Cu mila lui D-șed și voința Naționale
Domnii Principatelor-Unite-Române.

La toți de față și viitorii sănătate.

Decretăm.

Art. 1. Adunarea Electivă este dis-
solvată.

Art. 2. Statutul dezvoltătorii Con-
vențiunii din 7/19 August 1858, și re-
forma legii electorale, ambe alăturate pe
lingă acestu decret, se supun aprobă-
nii poporului român.

Art. 3. Poporul român se convó-
vóca de la 10—14 Maiu curente inclu-
siv, spre a se rosti DA sêu NU asupra
actelor mai jos următoare.

Art. 4. Sunt chiamați a vota toți
Românii în vîrstă de 25 ani, cari se bu-
cură de drepturile lor civili și politice, și
cari prin legea comunale însușesc condi-
țiunile de alegători comunali, cu singura
excepțiune de la art. 22 lit. b. din aceea lege.

Ei vor trebui a justifica înscrierea
lor în listele electorale comunale din a-
nulu acesta.

Art. 5. La primirea acestu decretu,
autoritățile comunale, urbane și rurale din
tota România, vor deschide registre unulu
de primirea și altulu de nepriimirea ple-
biscitulu. In cele 48 de ore dupe prii-
mirea acestu decretu, prefectii și șefii de
Poliții prin orașe și sub-prefecții prin oră-
șele și sate se vor transporta în toate co-
munele jurisdicțiunii lor, spre a priveghea
și a asigura înființarea și deschiderea ace-
storu registre.

În casu de refusu, de abținere sêu
de absință din partea autorităților comu-
nale, prefectii și sub-prefecții vor delega
un aume membru din autoritățile comu-
nale, sêu unu notabile alu localității, pen-
tru primirea voturilor.

Art. 6. Aceste registre vor remănea
deschise în toate cancelariile comunale ale
României, de la 8 ore dimineața pînă la 6
ore sêra, și acesta, din ziua de 10 Maiu
pînă la 14 Maiu sêra.

Cetățenii vor înscrie înseși, sêu (ne-
scind singuri a scrie) prin alții, votulu
lor în unulu din registre, cu arătarea nu-
melui și pronumelui lor.

Art. 7. La sfîrșitul termenulu de
mai sus și în cele d'antêiu 24 de ore
celu multi, numerulu voturilor date se va
constata în ședința publică și se va ade-
veri la finitul registrulu de autoritatea
comunale, sêu de delegatul guvernulu
care apoi va trãmite registrulu la prefec-
tura județulu.

Art. 8. În rezidența fie căruia ju-
dețu, tribunalulu de antêia instanță, fa-
ciã fiindu prefectulu județulu, și în Bucuresc
prefectulu poliției, va face de 'ndată re-
censementulu voturilor date în coprinsulu
județulu. Resultatulu acestei lucrări se
va adresa ministrulu de Interne prin ca-
lea cea mai rãpede.

Art. 9. Recensementulu generale alu
voturilor date de poporul român se va
face la Bucuresc în sinulu unei înalte co-
misiuni care se va institui prin unu altu
decretu.

Resultatulu se va promulga prin pu-
terea executivă.

Art. 10. Ministrulu de Interne este
însărcinat a activa și a regularisa forma-
rea, deschiderea, ținerea, inchiderea și trãm-
miterea registrelor plebiscitulu.

Dat în Bucuresc la 2 Maiu anul 1864.

ALESANDRU IOAN.

No. 517.

(Contra semnăți) *Cogălnicenu, Bălă-
nescu, Bolintinenu, Orbescu, generalu Manu.*

STATUTU.

Desvoltătorii Convențiunii din 7/19 Au-
gust 1858.

Convențiunea încheiată la Paris în
7/19 August 1858 între curtea suzerană
și între puterile garanți autonomiei Prin-
cipatelor-Unite este și remănea legea fun-
damentale a României.

Inse înduovta alegea din 5 și 24
Ianuară 1859, svîrșirea Unirii și desfiin-
țarea comisiunii centrale făcendă neapli-
cabil mai multe articole esențiali din Con-
vențiunea, atât pentru îndeplinirea acestora

cât și pentru reșederea echilibrulu între
puterile Statulu, se propune nașnii ur-
mătorulu Statutu:

Art. 1. Puterile publice sunt încre-
dințate Domnulu, unei adunări ponderatrice,
și adunării electiv.

Art. 2. Puterea Legiuitoră se exercită
colectiv de Domn, de adunarea ponder-
atrice și de adunarea electivă.

Art. 3. Domnulu are singuru iniția-
tiva legilor; elu le pregătesca cu concu-
rsulu consiliulu de Statu și le supune adu-
nării electiv și corpulu ponderatoriu, spre
votare.

Art. 4. Deputații adunării electiv se
aleg conformu aședămintulu electorale aci
anesat.

Președintele Adunării se numesca în
fie-care an de Domn, din sinulu ei; êru
vice-președint, secretari și cestorii se a-
legu de Adunare.

Art. 5. Adunarea electivă discută și
votază proiectele de legi ce i se voru pre-
sinta de Domn. Aceste proiecte se voru
susținea în adunare de ministri sêu de mem-
brii consiliulu de stat, ce se voru delega
de Domn spre acestu sfîrșit; ei voru fi
ascultați ori cându voru cere cuvântulu.

Art. 6. Bugetulu cheltueleuru și alu
receteoru, pregătitu în totu anul prin în-
grijirea puterii executive și supus adu-
nării electiv care-lu va putu amenda, nu
va fi definitiv de câtu dupe ce va fi vo-
tat de dinsa. Decă bugetulu nu s'ar vota
în timpul oportunu, puterea executivă va
îndestula serviciile conformu ultimulu bu-
getu votat.

Art. 7. Corpulu ponderatoriu se com-
pone de Mitropolitul țerei, de Episcopii e-
parhielor, de antêiulu președinte alu Curții
de Casațiune, de celu mai vechiu dintre
generalii armatei în activitate, și osebitu
încă de 64 membri, cari se voru numi de
Domn, jumetate dintre persoane recoman-
dabile prin meritulu și esperiența lor, și
caalaltă jumetate dintre membrii consilielor
generale ale districtelor, și anume câte u-
nulu de fie-care județ.

Membru adunării ponderatrice se bu-
cură de aceeași neviolabilitate garantată de-
putaților prin art. 36 alu aședămintulu
electorale aci anesat.

Art. 8. Membru corpulu ponderatoriu
se reînoscă din dou an în dou, câte uă
a treia parte, dêră numai în câtu se atinge
de membru numiți de Domn.

Membru esșii se voru putu numi din
nou; funcțiunile lor nu voru înceta de
câtu cu instalarea membriloru celor nou.

Art. 9. Durata sesiuniloru corpulu
ponderatoriu, prelungirea lor și convoca-
rea acestu corp, sunt supuse reguleloru
prescise prin art. 17 din Convențiune pen-
tru adunarea electivă.

Art. 10. Membru corpulu pondera-
toriu voru primi uă îndemnisare de 3 gal-
beni pe și în totu timpul sesiunii.

Art. 11. Mitropolitulu primaru alu Ro-
mâniei este de drept președintele corpulu
ponderatoriu; dou vice-președinti se nu-
mescu de Domn din sinulu acestu corp.
Cet-alți membri ai biurulu se alegu de
adunare.

În casu de împărțire egale a voturi-
loru, votulu președintelu este precumpă-
nitoriu.

Ședințele corpulu ponderatoriu sunt
publice; afară cându contrariulu s'ar cere
de uă a treia parte a membriloru presinți.

Ministrii, chiaru nefindu membri ai
adunării ponderatrice, au dreptulu de a a-
sista și a lua parte la toate deliberațiunile;
ei voru fi ascultați ori cându voru cere cu-
vântulu.

Art. 12. Dispozițiunile constitutive ale
noiei organizașnii a României sunt puse
sub ocrotirea corpulu ponderatoriu. Elu
pote, la finitul fie-cărei sesiuni, propune
Domnulu îmbunătășirile ce aru socoti tre-
buitoare în diferitele ramuri ale adminis-
trașnii.

Aceste propuneri, Domnulu le va putu
recomanda consiliulu de Statu spre a se
preface în proiecte de legi.

Art. 13. Ori ce proiectu votat de
adunarea electivă, afară de bugetulu veni-
turiloru și cheltueleuru, se supune corpu
lu ponderatoriu, care va apere decă este

compatibile cu dispozițiunile constitutive ale
noiei organizașnii.

Art. 14. Corpulu ponderatoriu, sêu a-
doptă proiectulu așa cumu s'a votat de
adunare, sêu îl amendază, sêu îl re-
spinge cu totul.

Decă proiectulu de lege este adop-
tat fără modificare de corpulu pondera-
toriu, elu este supus sancțiunii Domnulu.

Decă proiectulu este amendat de
corpulu ponderatoriu, elu se întorce adu-
nării electiv.

Decă adunarea încuviințedă amenda-
mentele corpulu ponderatoriu, proiectulu
amendat se supune sancțiunii domnesc.

Decă, din contra, adunarea electivă
respinge acele amendamente, proiectulu se
trãmite consiliulu de stat spre a se stu-
dia din nou. Guvernulu pote apoi presinta
Camerei, în sesiunea curentă sêu viitoare,
proiectulu reveđut de consiliulu de Statu.

Decă corpulu ponderatoriu respinge
cu totul proiectulu votat de Adunare,
acestu proiectu se trãmite consiliulu de
stat, spre a se studia din nou. Unu
asemene proiectu nu se pote presinta A-
dunării electiv, de câtu în a doua se-
siune.

Art. 15. Numai corpulu ponderatoriu
are dreptulu de a priimi petișnii și de a
le discuta, decă este trebuință.

Art. 16. Reglementele interioare ale
adunării electiv și ale corpulu pondera-
toriu se pregătescu prin îngrijirea guver-
nulu.

Art. 17. Toți funcționarii publici fără
excepțiune, la intrarea lor în funcțiune,
sunt dator a jura supunere Constitușnii
și legiloru țarei și credință Domnitorulu.

Art. 18. Statutul de față și aședă-
mintulu electorale aci anesat, voru avea
putere de legi din ziua aprobașnii lor
prin sufragiulu nașionale.

Noua adunare electivă și corpulu
ponderatoriu se voru constitui și întruni în
termenulu prevăđut de art. 17 al Con-
vențiunii.

Decretele ce până la convocarea noiei
adunări se voru da de Domn, dupe pro-
punerea consiliulu de ministri și consi-
liulu de Statu ascultat, voru avea putere
de legi.

Dat în Bucuresc în 2 Maiu 1864.

(Subscriși) ALESANDRU ION.

*Cogălnicenu, Bălănescu, D. Bolintinenu,
P. Orbescu, generalu Manu.*

Domnule Prefect!

Camera electorale care n'a voit să
discute și se voteze proiectele de legea
rurale și de legea electorale, singurile legi
qaril potu consolida libertatea și înflorirea
României; acestă cameră restrinsă a fostu
dizolvată în aplausele întregel populașnii
din Bucuresc.

La primirea acesteia, vești așia în
tote comunele Urbane și Rurale din ju-
dețulu d-vostre proclamașnii Domnulu
Alexandru Ioan I. care chiamă la voință
publică o întregă nașione desmostenită. Vești
trãmite apoi la toate autoritățile comunale
decretel și circulariele ce ve adreseđu, cu
modelulu registrelor de voturi.

Vești priveghia la stricta pășire a ce-
loru coprinse în aceste decret și circu-
larie. Vești cere adesiunea inscrist a tu-
toru funcționarilor publici în favorea
marei mesură luată de guvern. Vești sus-
pende ori ce funcționar de ordinulu ad-
ministrativ, care nu va da acestă ade-
siune, și totu concursulu ce sunteți în
dreptu a reclama de la elu. În privința
funcționarilor atârnați de alte ministere
și care s'ar areta imprevizibil la dispo-
zițiunile guvernulu, imi vești raporta cu gră-
bire prin telegrafu.

Vești areta ori ce individ elu vești
afila în județulu d-vostre cercand de a
turbura linisea publică.

Mă rēdăm, D. Prefect u pe totă rēvna
și devotamentulu d-vostre. Precum ve lassu
tota libertatea în întrebunșnii mesuror
spre apărarea și manșinerea ordinel publice
în județulu d-vostre, totu asemenea ve faci
personale respunđătoriu pentru ori ce ne-
linise și turburare. Spre stavilarea lor,
autoritățile militare și judiciare sunt ordi-
nate a a ve da totu concursulu.

In fie care și, până la alu duoilea
ordin, imi vești trãmite prin telegrafu ra-
portu despre starea județulu d-vostre.

Priimiți, domnule Prefect, asigurarea
deosebitel melle considerașnii.

Ministru de Interne *Cogălnicenu.*

No. 11,919, Bucuresc.

2 Maiu, 1864.

— London, 9 Maiu, noștea. In
Camera Lordiloru Comitele Russell a
comunicat, că în ședința conferinței
de astăzi s'a luat decisiunea a sus-
pinde ostilitățile pe bazea lui „uti pos-
sidentis“ (a păstra fie-care parte ce
posede acum) Puterile beligerante pă-
strază pozițiunile lor actuali pe mare
și pe uscat; blocada se suspende. Sus-
pendera ostilităților începe Joul, 12
Maiu, și are durata d'ua lună de zile.
Joul se va ține erășii uă ședința a
conferinței. — Respuđend u la uă în-
trebare a Lordulu Donougsmoure, Co-
mitelu Russell a dîșu: s'a propus uă
simplă suspendere a ostilităților și
unu armisticiu, evacuanduse-se Alsen
și Jütland. Danemarca a alesu suspen-
darea ostilităților. — Lordulu Stra-
theden a propus resolușnii: „*Russia,*
*prin sfîșierea tratatelor, a perdut drep-
tul de suveranitate asupra Poloniei.*“ Co-
mitelu Russell se opune la acestă re-
solușnii. (dupe acestă Lordulu Stra-
theden își retrage propunerea. — La uă
interpeleșnii a domnulu Osborne în
Camera Comunelor, d-nu G. Grey:
responșe conformu telegramei gu-
vernatorulu de la Helgoland către mi-
nisterialu Colanșelor, 2 fregate aus-
triace și șalupe canoniere prusiane au
luptat contra dou fregate și uă cor-
vetă daneșă. Austriacii au fostu bă-
tuți și s'a retrasu spre Helgoland.
(Ziarulu „Wanderer“ din care
extragemu aceste telegrame adaogă:
In momentulu d'a pune suptu presă
afiamu, că Danemarca a acceptat sus-
pendera ostilităților pentru durata
d'ua lună și nu cumu ceruseră aliașii
germani pentru 2 și 4 luni. Ame-
nunțele le vomu comunica în foia de
măine):

Adunarea Electivă.

Ședința de la 2 Maiu 1864.

Suptu președintia d-lui L. Catargiu.

D. Președinte alu consiliulu. Dom-
nilor, în ziua cându Adunarea a so-
cilitu de cuviință a da blam minist-
riulu, ministerulu s'a dus la Dom-
nitoriu și și a dat demisiunea. Dom-
nitorulu, după uă matură chibșuire, a
bine voit să nu priimască demisiunea
ministerulu. Așia fiindu, Domnitorulu
avea unu altu drum, acela de a di-
solve Adunarea. Domnitorulu a soco-
titu de cuviință să facă apelu la țe-
ră. Însă, domnia vóștră singuri, în
mai multe rinduri, ați recunoscutu
că acestă Adunare nu represintă pe
deplin țera, (murmure, protestări
energice.) D-vóștră singuri ați cerutu
de atatea ori reforma legii electorale
și acestă dorință s'a votat în toate se-
siunile. Cându d. Rosetti m'a chiamat
în secțiune să cêră și opiniunea mea
asupra acestei cestiuni, am dîșu: voimu
să lăsemu această Cameră onștea de a
organisa țera; și astu-felu fiindu, le-
gea electorale nu va fi înfăcișată A-
dunării de câtu la finele sesiunii, a-
fară numai de nu va surveni vre unu
conflict între puterile Statulu. Dom-
nitorulu dar are dreptulu a face apelu
la țera; însă la țera reprezentată dupe
o nouă lege electorale. Domnitorulu
a convocat Camera în sesiune extra-
ordinară ca să voteze legea electo-
rală; și precum Camera declară că nu
pote discuta cu ministerulu acesta, așia
și noi ministri dîcem, că nu putem
să priimim a se rosti Adunarea de
câtu asupra legii electorale și credi-
telor cerute până la 15 August, cându
are să vie o nouă Cameră; căci pe
acesta avem să o disolvăm.

Prețutindeni unde ministerulu dîce:
am să disolv Camera, Camera este
datore să voteze creditu ministerulu
până a veni noua Cameră. Așia noi
nu putem priimi ca Adunarea se se
ocupe de altu-ceva de câtu de refor-
ma legii electorale și de creditulu până
la 15 August: ori ce moșnii, ori ce
altu proiect de lege guvernulu nu le
pote priimi. Camera nu are de ce să
se ocupe în secțiuni. Camera n'are să

trateze de câtu numai dou cestiuni,
a creditulu pe trei luni și reforma
legii electorale.
Așia, ve rog, d-lor, să nu prii-
miți această propunere, fiindu că lu-
crașii contra misiunii ce va este în-
credințată prin convocarea d-vóștră în
sesiune extraordinară.
D. Președinte L. Catargiu. Să ve da
o lămurire din partea biurulu. Și altă
dată Camera a fostu convocată în se-
siune extraordinară, anume pentru ore
cari cestiuni, și în acea sesiune Ca-
mera s'a ocupat și de alte cestiuni.
D. G. Ghica dă citire unu amen-
damentulu la propunerea d lui V. Boerescu.
D. Ministru de esterne. Camera este
convocată a se pronunța asupra ces-
tiunii electorale și a creditulu: ori
ce alte propuneri, ori ce alte delibe-
rașnii, noi le vomu lua ca une fin de
non recevoir a acestor dou cestiuni.
D. Președinte. Rogu pe d. ministru
de esterne se nu ne facă d sa regu-
lamentulu aci. Și în altă sesiune, dom-
nilor, Adunarea a fostu convocată
pentru o lucrare anume și amu trimis
a se aduce din cancelariau acelui me-
sagi u spre a ve vededi că Adunarea
astăzi procede forte regulat. (aplause.)
D. Vernescu. Eu înțelegu că ci-
neva pote se propuie unu amendamentu,
dar mi se pare că dupe regulamentulu
Camerei nóștre, amendamentele nu se
propun în modul acesta. S'a adus
o propunere, propunerea s'a cerutu se
fie tratată de urgență. În sesiunea cea-
laltă adică în sesiunea ordinară s'a
discutat dupe regulamentulu urgența u-
nei asemenea propuneri și acumu re-
venim din nou în sesiune extra-
ordinară să discutăm acea-ași urgență
și asupra discușnii acestei urgențe
ne pomenim de odată cu unu amen-
damentulu. Domnilor, urgența despre care
se vorba nici nu s'a încuviințat încă
și vești pe șnor. Adunare dispusă se
priimască unu amendamentulu asupra u-
nei propuneri a căruia urgență e în di-
scușnii și nu se șie daca se va priimi.
Dați mi voință, domnilor, a dîce că nu
potu înțelegu această procedură.

D. Costaforu. Așu ruga pe d. Ver-
nescu să fã bine convinsu că regu-
lamentulu nu se calcă, e evidentu că
urgența se va vota sã nu de Cameră
dupe discușnii ce are să se facă a-
supra propuneri; e evidentu că sunt
paragrafe în propunere care potu face
pe unu din deputașii ca se cêră a se
mai amana propunerea ca să se lumi-
neze. Așia dar, cându d. G. Ghica a
propus amendamentulu sêu a făcutu
lotu ce trebuia să facă mai regulat.
cređend că cu acel amendamentu va
face și mai învederat urgența acestei
propuneri.
D. M. Costachi. Me voiți mărgini
la urgență fiindu că nimicu nu cređu
în momentulu de față mai urgentu de
câtu de a releva ameninșătoarele cu-
vinte pronunțate de pe bancele mini-
steriale.
Cum, domnilor ministri? ne chie-
mașii în sesiune extraordinară printr'unu
mesagi u prin care ne defimașii înain-
tea nașnii și a Europei, și astăzi voiști
să ne astupașii glasulu să ne opriți a
ne da nici sém de ceea ce amu fă-
cutu către alegătorii noștri, către cele
șapte puteri cari ne-au garantat
convențiunea. Nu, domnilor; dou-deci
și patru, patru-deci și opt de ore
câtu vomu avea grasulu ne vomu face
datoria; vomu responde la calomniile
d-vóștră și vomu demonstra adevêrul
(aplause.)
Dîcești, d-lor, că suntești pe ca-
lea legale, că voiști se facești apelu la
țera și se disolvăți Adunarea și de
ceea veniți de cerești venituri. In a-
deveru, această ar fi o pretenșnii forte
legale. Chiaru eu anu țeru amu sus-
ținutu tesașta și amu citit esem-
plu ce ministrulu Palmerston fiindu în-
terpelat că dacă va disolve Adunarea
ce are se devin bugetile? a respușu

că bugetele trebuie să fie votate, că ele nu au a face cu dizolvarea Camerei. Dar, d-lor, Palmerston era pe calea constituțională, iar nu ca d-stră care veniți astăzi de față lovit de Stat, care ești din calea constituției. Vom da creditele, vom vota bugetele, înseamnă atunci un ministeriu care se aibă și el demnitățile poziției sale, conștiința datoriei sale și care să respecte legalitatea, să respecte îndatoririle ce a luat și să nu viă a se pune în conflict cu Adunarea să o calomnie în țară și în străinătate și să conspire în contra instituțiilor țerei. Domnitorul are dreptul să dizolve Adunarea, după o matură chibzuire, dar se cere ca și ministeriul să aibă matura chibzuire a se gândi la ce espune țera când calcă legile și pactul ei fundamentale. Camera a fost calomniată; cuvintele și lucrările ei au fost cu intenție preschimbate; Camera dar are datoria să și facă testamentul politic; are datoria să spuie înaintea națiunii și a Europei opiniunile sale, adevărul, ca națiunea și Europa să pōtă judeca. Ați adus țera pe marginea prăpastiei și în această stare de lucruri urgența propunerii d-lui Boerescu este și mai imperioasă, și datoria noastră sacră este s'aducem tronului cunoștința despre situațiunea în care ne aflăm.

D. Președinte alii Consiliului. Nu voi răspunde la cuvintele onorabilei d. Epureanu, și la imputările de nedemnităte ce mi face. Situațiunea e prea grea, e gravă și tocmai de aceea socotiu că e de demnitatea mea ca se nu răspund la personalități. Vedeți, d-lor, că nu răspund, mi-ar fi foarte ușor să fac această. Aș putea așea că și ați ministriți în pozițiune analogă și-a însușit dreptul de a dizolve Adunarea. Așa dar ve rugăm, încă udată, tocmai pentru gravitatea situației, se bine-voiti a nu eși din misiunea ce aveți. În adevăr, d. Președinte a dîșu că și în alte sesiuni extraordinare s'a discutat și alte proiecte. Așa este; dar fiindu că sesiunea extraordinară era chemată pentru un scop nederminat; dar astăzi când Camera nu pōte, o declară mai de înainte, nu pōte se lucrede cu noi și când noi nu putem se lucrăm cu Camera, căci e țera chemată se aprecieze între ministeriu și această Cameră, încă udată ve rugăm se nu luați motiunea în considerare, căci atuncea respingeți acele două obiecte pentru care onor. Cameră e convocată în sesiune extraordinară.

D. D. Ghica. Imi rămăne foarte puțin de adăogit dupe cele dîșe de on. d. Epureanu, și dacă ieau cuvintul este mai cu sēmă spre a răspunde la provocările amenințătoare ale d-lui Președinte alii Consiliului și ale d-lui ministru de externe, și a susține că, în urma atitudinii și a cuvintelor de astăzi ale ministeriului, propunerea de față este neoperată, spre a respinge atât calomniile cele aruncate în trecut asupra Adunării, cât și cele ce se încercă a'i arunca și astăzi.

D. ministru ne amenință cu dizoluțiunea Adunării, sub pretextul că această Adunare nu reprezintă opiniunile națiunii și, ceea ce eșimai mult, adaogă că această ar fi și opiniunea domnitorului. Pentru ceea ce privește pe d-nii ministri, cređu și am văcut în adevăr că spre a se mănține la putere au îndrăsnit să spuie că voturile noastre n'au greutatea cerută, căci Adunarea actuală nu reprezintă opiniunile națiunii. Dar nu pot priimi nici un moment că această opiniune se împărtășese și de Domnitor. Nu pot priimi că Domnitorul, care este rodul și fructul acestei Adunări, ca alesul României să voiască astăzi să lovască în noi slăbindu și neoperat autoritatea sa proprie (numerose aplause.)

Da, în adevăr, am cerut re-

forma legii electorale și dacă noi am voit, precum acesta s'a văcut la toate națiunile, a prefăce o lege, o asemenea dorință exprimată de noi e de natură a ne ridica în ochii națiunii, iar nu a infirma legitimitatea lucrărilor noastre, nici a da dreptul guvernului să calce peste respectul ce în totu timpul e dator a păstra acestel Adunări.

Cătu despre cele dîșe de d. ministru de externe că d-lui va considera motiunea de față cu non-avenne, această o pōte dice dacă d-lui de astăzi deja ne mărturisese că a eșit din Convențiune, că voiesce să calce legile noastre existente și c'a venit înaintea noastră spre a ne declara că nu este decât un instrument al unui guvern despotic, al unei force materiale brute, iar nu un ministru constituțional, care e dator în totu-d'una se ția sēmă de voturile reprezentațiunii naționale.

Insistă, domnilor, a ve ruga să votați de urgență motiunea de față spre a demasca puterea executivă și a areta violențele el ceuțări în contra instituțiilor constituționale și libertăților publice, ca România să pōtă vedea că legea rurală prezentată de guvern n'a fost decât o armă perfidă de discordiă și că legea electorale, subu vestimentul unei legi liberale, nu este decât innăbușirea sincerel expresiuni a voturilor națiunii, pe când Adunarea actuală a fost setosă de a rezolva chestiunea rurală pe principiul improprietății săteanului; ear pentru ceea ce privește legea electorale, fiți bine incredințați, domnilor ministri, că intențiunea unanimă a acestei Adunări este a da o largă întindere legii, dar o întindere liberale și leală. Înțelegă opunerea d-vōstre de a opri Adunarea de ași manifesta cu ocasiunea acestei propunerii ideile sale în privința aceasta, înțelegă a ve cerca să ve opuneți ca glasul națiunii prin organul nostru se ajungă pēnă la Tron; dar nu ve faceți iluziune că veți reuși a amăgi națiunea; căci dacă ați putut surprinde religiunea Domnitorului, nu veți putea totu astufel să surprindeți națiunea, și se o trageți în cursele ce ați întins libertăților noastre constituționale.

D. Ministru-Primariu. Domnilor voi urma și voi sfârși totu cu aceeași moderațiune cu care am început și nu voi răspunde d-lui Dim. Ghica nici la cuvintele de calomniă, nici la toate cele-lalte cuvinte pentru că nu se cuvina se răspund.

D. Boerescu. Domnilor, în adevăr trebuie se cercetăm chestiunea, care ni s'a prezentat, cu totă moderațiune, se vedem dacă această motiune nu vine în totă legalitatea cuvenită și se vedem până la ce grad este bună sau rea pozițiunea ministerială. Să vedem care este concluziunea acestei propunerii?

Această propunere are o dublă concluziune:

Dice intii că pēnă cind se va rezolva situațiunea această într'unu mod constituțional, această Adunare să lucrede în secțiuni și totu d'o dată se numescă o comisiune ca se răspundă la Mesagiul Domnitorului.

Se vedem acum ce neregularitate este aci. Neregularitate ar fi cind o Cameră aflindu-se în pozițiunea această de conflict cu Ministeriul ară lucra înainte cu densusul, dar cind Camera nu voiesce se lucrede c'unu ministeriu căruia i-a dat votu de neîncredere, cine ar pută dice că prin această a eșit din regulul Constituțional? Intii de cum domnilor. În toate statele constituționale, în totă Europa, ește recunoscut că unu ministeriu care nu mai are încrederea Adunării nu pōte lucra cu dēnsa altu ceva de cētū bugete. Această propunere nu face altu nimic de citu a confirma acestu principiu: ea dice că nu

putem lucra înainte cu acestu ministeriu în ședințe publice, pēnă nu se va rezolva mai intii în mod constituțional acest conflict. Vine cea-laltă concluziune, numirea unei comisiune care se facă unu răspuns la Mesagiul Tronului. Ași voi se ști de cându a venit moda ca Mesagele domnesci se nu priimescă răspuns și de cind ear nu se numeste o comisiune spre a spune Domnitorului pāsurile țerei și a arăta pozițiunea gravă a țerei? (aplause).

Dar, domnilor, trebuie se înțelegem, nu e vorba de acestea, ci de altu ceva; și suntu fericit astăzi că a putut se vie ocazie să spu în fapt ceea ce altă dată se considera numai ca niște bānueli. Acum unu anu au fost o discuțiune foarte mare cu ocasiunea adresei, la care d-nu ministru-primariu a luptat foarte mult și a dîș: nu acușati pe prepușuri, ci așteptați să vedem faptele. Nu am fost eu acela care am venit la tribună se dice să mă trāsnescă Dumnezeu dacă voi conspire în contra libertăților noastre, în contra acestei tribune! Nu, d-lor; n'am fost eu acela. Eu am venit și am dîș că va veni timpul faptelor; ei bine, astăzi a venit timpul faptelor, suntu fericit că mi se prezintă ocaziune a ve putea dovedi că nu am fost și că nu voi fi pentru regimel personale, suntu forciți că ve potă declara și dovedi că amu convicțiunea și totu d'una amu avut o că regimel constituționale este cea mai bună formă de guvern care pōte se ne apere în contra tiraniei personale cum și în contra demagogiei.

Da, domnilor, timpul faptelor a sosit, și dupe faptele ce veđu, viu a protesta în contra violării instituțiilor fundamentale ale țerei, în contra lovirii ce se da libertăților noastre publice. Regimul constituțional astăzi este calcăt în picioare, pentru că opiniunea Adunării se pun în suspiciune; pentru că i se astupă glasul spre a nu se putea pronunța în chestiunea rurală, și apoi totu de o dată e calomniat pentru aceeași chestiune; pentru că Ministerul care a priimit unu votu de balm, în locu se se retragă, vine și aduce unu proiect de lege pentru credit și dice ca se cercetăm mai intii pe acesta, căci d-lui are se dizolve Camera. Pentru a dizolve Camera această e legal, dar cându ministerul priimesce unu votu de balm și pe urmă vine și stă în fața Adunării și cere ca se discutăm unu altu proiect de lege, fie măcaru pentru sufragiul universal, această nu e legal și cređu că toți omenii de bună credință, și totă Europa nu va aproba această urmare, căci se știe în toate statele constituționale că unu Minister nu pōte, cându priimesce neîncrederea Adunării, să mai vie se stea înaintea Cameri și să ceră se lucrede cu densusul unu proiect de lege oarecare, pentru că Adunarea cându da unu votu nu lă da indoiți, flū dā simplu, o dată și ingeneralu. Eu unulu așu fi fericit ca Adunarea, pe calea legale, se pōtă se facă această reformă a legii electorale cum a făcutu și altele multe, înse această nu se pōte face în prezența unu ministeriu desaprobat de Adunare și care nu mai are încrederea ei.

Pria urmare, care este pozițiunea noastră actuală? Este această că noi vom se ne ținem pe calea legale, Camera este în dreptu a dice unu ministeriu care nu are încrederea ei că nu pōte lucra cu densusul nici unu proiect de lege. Ministeriul e dator se se supui acestu votu sau se lovescă regulul constituțional ne fiind sēmă de votul Adunării, cum a făcutu o la 15 Aprilie, și atunci totă răspunderea, o gravă răspundere, apasă asupra acelu Ministeriu.

Acum enșe, domnilor, mai este și altu-ceva. Noi nu trebuie se ne preocupăm de ceea ce are se facă

ministeriul pe viitor, pentru că nu scim ce felu voru fi faptele sale și nu ne putem pronunța mai cind înainte asupra lor. Ministeriul va purta totă responsabilitatea lor; Adunarea această o va dizolve; dupe ceea va convoca o altă Adunare dupe legea existente se dupe ori-care alta; această nu ne privește pe noi; ministeriul este responsabil; datoria noastră acum este se votăm creditele.

Câte-va voci: da, da. (scotut și protestări).

D. B. Boerescu. Domnilor, pozițiunea regulată a unei Adunări este că atunci cându ministeriul îi anunță că are se o dizolve, Adunarea trebuie se acorde unu credit pe timpul necesariu, ea nu pōte face altu-fel, căci guvernul trebuie se fie regulat în marș sa, ear răspunderea este a ministerului.

Eu, domnilor, susțiu urgența propunerii, pentru că ea nu cere altu-ceva de câtu să urmău pe calea constituțională și guvernul cându cere ca să nu priimim această propunere atunci se înțelege că voiesce se ne oprască d'a vorbi, voiesce se oprască ca propunerea această se aibă unu eșec în țară, unu rezonēt în Europa. Înse această va fi o arbitraritate mai multă, o lovire și mai multă care se va da regimelul constituțional, ear nu Camerii. Noi cându cerem urgența acestei propunerii este pentru a se menține și conserva instituțiunile constituționale și libertățile publice, de aceea, d-lor, eu unulu ne vrāndu să pericolesu, libertățile care le avem ceru urgența acestei propunerii. (aplause).

D. Președinte alii Consiliului. Conforii cu cele dîșe de d. Boerescu rog pe onor. Adunare ca înainte de orice altă discuțiune se bine voiască a ne da creditu, pentru că avem se dizolvăm Camera. Dacă este se lucră în secțiuni, atunci bine voiti a ve intruni în secțiuni și se ne deți ban. Nu putem priimi nici o motiune, motiunea e refuzul, și precum foarte bine a dîșu D. Dimitrie Ghica că nu e de demnitatea Adunării se lucrede cu unu ministeriu care a primit votul se de blam, asemenea, d-lor, permiteți-ne și nouă se credem că nici noi nu putem — întrebuințu cuvintele care s'a dîșu pentru puterea executivă — nici noi nu putem, dice d-lor, se discutăm cu onorabilele Adunare. De ceea ve rugăm să bine voiti ea mai înainte de motiune se faceți ce se cuvina. Voiți se se respecte drepturile țerei? d-ține mai intii fonduri pentru că avem se disovăm Adunarea.

D. Ionu Brătenu. Domnilor, n'așu fi luat cuvintul; imi rezervasem acestu drept să lū exerciteđu la discuțiunea generală a propunerii d-lui Boerescu; enșe, vorbele onor. d. Președinte alii Consiliului și a le d-lui Ministru de Externe m'au obligat se ia cuvintul, fiindu-că, ne-a amenințat că chiaru urgența dacă amu vota-o n'o se mai putem vorbi. De aceea, dorescu ca se adreseđu câte-va cuvinte onor. d. Primu ministru.

Cum, domnule primu Ministru! D-ta, care de doue-șapte și șopte de ani luptași pentru legea rurală, luptași pentru deservită inproprietarire a clăcașilor pe pogonele legiuite; d-ta, domnule primu Ministru, care i-ai făcut o credință din această, cum n'ai simțit totu ca noi, care suntem mai tineri de câtu d-ta, care am venit în urma d-tale și amu ambrașat această credință, cum n'ai simțit totu această fericire cându ai văcut că Camera în unanimitate vine și declară că are se realizede credința d-le? Aru fi trebuit se se consideri omul celu mai fericit din lume, și cându s'a dîșu acele vorbe de la tribună, d-ta aru fi trebuit se dice, nu cumu a dîșu membrii convențiunei Franței: se piară numele nostru numai se scape patria; d-vōstră, n'aveti de câtu se diceți: se

scape patria și se perim și noi după bancele ministeriale. Cum domnitorul d-vōstră puneți mai presu pozițiunea d-vōstre de câtu credința d-vōstră? Vedeți că printr'unu singur faptu, domnule Primu Ministru, se nu dați dreptu lumei întregi, fără osebire, nu se bānuescă, ci se cređa ceea ce s'a dîșu: că proiectul de lege infățiatu o numai o strātagemă, ear nici de cumu espresiunea credințelor d-tale, și că nu voești întărirea și mărirea națiunei Române. (Aplauze prelungite).

Suntu incredințat, domnule primu Ministru, căci cređu că e adevărata credință a d-tale, cređu, că în fața declărilor unanime ale Adunării că are se realizede condițiunea socială a țeranilor, care are se dea în viitoru puterea și mărirea națiunei Române, nu ve veți gēndi la bancele ministeriale, de câtu ca într'o unanimitate cu noi se exprim fericirea d-le.

Atēt amu avut se dice, fiindu-că câtu pentru fondul chestiunii voi dezvoltate opiniunile mele, cându vomu intra în discuțiunea propunerii.

D. Președinte alii Consiliului. Domnilor, ași avea foarte multe de dîșu la căldurosul apelu ce onor. d. Brătianu 'mi lū face. Au trecut vremea, d-lor, cându și cuvintele mele se ve uimeđe pe d-vōstre, precum și cuvintele onor. d. Brătianu se me uimeđe pe mine, căci știu cumu m'a sprijinit pe mine onor. d. Brătianu, căci, cându e vorba de sinceritatea cuvintelor, 'mi aduc tare bine aminte de cuvintele prin care d-sa a bine-voitu a me sprijini. Sprijinul acela, a fostu sprijinul ce da lanțul unu spānurat. De aceea, d-lor, cuvintele d-sale, fie bine incredințat, că nu me voru depărta nici de credința, nici de datoria mea; și de aru fi fostu ca d-sa se se gēndescă la țară, aru fi trebuit aceste cuvinte se le dice înainte motiunei pe care n'o merităm.

Dece deputați ceru înșiderea discuțiunei. Se pune la vot și se priimesce urgența.

Se pune la vot urgența și se priimesce mai în unanimitate.

D. Președinte alii consiliului cere cuvintul pentru o comunicare. (Mare scotut și confuziune).

Mai mult deputați ceru votarea propunerii.

D. Președinte pune la vot propunerea cu amendamentul împreună și se adoptă mai în unanimitate. Dupe aceea dā citire mesagiului domnescu de dizolvarea Adunării pe care d. Președinte alii Consiliului l'a lăsat pe birou.

ACADEMIA ST. SAVA.

D. Vericianu va incepe Marți, la 5 Maiu, la 9 și jumătate ore, cursul de Economie politică și va continua regulat în toate Marțile, Joiel și Sâmbetel, în aceeași oră.

VINDARE PRIN LICITAȚIUNE.

Vindu casele mele împreună cu grădina de la Sosea (grădina Chisilef) prin licitațiune particulară. Ea se va face la 3-15 7-19, și pentru ultima oră la 10-22 Maiu, chiaru în casele susu menționate de la sosea, la 6 ore dupe amiađu.

Soha Barach.

Bibliografie.

CATASTROFA INTĒPLATĂ BOIĂRILORU în MUNTELE GĂVANULU -- 1821, romanu istoricu, de Alexandru Pelimon, a eșit de sub tiparu, și se află de vindare la administrațiunea Românu și la d-nii librari. Prețul unu exemplar este numai tre sfanți.

Legea comunale

și

Legea consiliilor distriptide.

Se află de vindare în Bucuresci la administrațiunea Românu și în distriptide la d-nii corespondinți ai acestu țiaru

